

KOMENDANT
Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej
im. gen. dyw. Henryka Minkiewicza
z siedzibą w Białymstoku

Białystok, dnia 5 listopada 2019 r.

Egz. nr 2

PD-NK.0910.4.2019

Pan ppłk SG Sławomir MODZELEWSKI

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Sejnach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „Prawidłowość wszczęcia i prowadzenia postępowania administracyjnego oraz wydania cudzoziemcowi decyzji o zobowiązaniu do powrotu” zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Sejnach, z siedzibą, 16-500 Sejny ul. Łąkowa 5, ujętej w Planie Kontroli Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku na 2019 r.

Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) przeprowadził w dniach od 15 lipca 2019 r. do 27 września 2019 r. zespół kontrolerów w składzie:

kierownik zespołu:

- *mjr SG Aneta MALINOWSKA – st. specjalista Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku, upoważnienie nr 9/WK/19 z dnia 15 lipca 2019 r.*

członkowie:

- *ppłk SG Wojciech KALIŃSKI – st. specjalista Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku, upoważnienie nr 10/WK/19 z dnia 15 lipca 2019 r.*

Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej przeprowadzono w dniu 15 lipca 2019 r.

Funkcję kierownika w jednostce kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił: ppłk SG Sławomir MODZELEWSKI.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Placówki Straży Granicznej w Sejnach prowadzonej wg rejestru dokumentów nr rdet PD-SN/45/18, RWD nr 1/38/18, strona 1, pozycja 3.

I. Zakres kontroli.

1. Przedmiotem kontroli były następujące zagadnienia:

- rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych w temacie objętym kontrolą,
- prawidłowość wszczęcia i prowadzenia postępowań administracyjnych oraz wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu,
- nadzór służbowy sprawowany nad realizacją prowadzonych czynności administracyjnych w przedmiocie zobowiązania cudzoziemca do powrotu.

2. Kontrolą objęto okres od 1 października 2018 r. do 31 marca 2019 r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena działalności jednostki w obszarze prawidłowości wszczęcia i prowadzenia postępowań administracyjnych oraz wydawania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym przyjęto następujące kryteria:

- legalności działania podmiotu w obszarze prowadzenia postępowań administracyjnych i wydawania decyzji,
- rzetelności działania podmiotu w zakresie realizacji zadań, o których mowa w przedmiocie kontroli.

Celem kontroli było również ujawnienie ewentualnych uchybień lub nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Oceny działalności kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu kryteriów legalności i rzetelności. Podstawą dokonanych ustaleń były materiały źródłowe znajdujące się w aktach postępowań administracyjnych. Skontrolowano dwadzieścia sześć teczek akt (100% dokumentacji sporządzonej w okresie objętym kontrolą) oraz dziesięć spraw związanych z wydaniem cudzoziemcowi pouczenia o obowiązku niezwłocznego wyjazdu na terytorium państwa, w którym cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt lub inne zezwolenie uprawniające go do pobytu.

Zweryfikowano również dokumentację organizacyjno – funkcjonalną, wyjaśnienia przesłane przez funkcjonariuszy z kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz informacje zawarte w systemie Pobyt 2.

Ocena realizacji poszczególnych czynności wykazała, że występowały błędy polegające na nieprawidłowym stosowaniu niektórych przepisów prawa. Stwierdzono osoby, które nie były uprawnione do opracowania, szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy z Zespołu ds. Migracji oraz kierownika Grupy

ds. Cudzoziemców, brak potwierdzenia cudzoziemca, iż został pouczony o możliwości złożenia wniosku o ochronę międzynarodową oraz stosowanie przez funkcjonariuszy nieprawidłowych oświadczeń.

Pozytywnie oceniono legalność działania podmiotu w obszarze prowadzenia postępowań administracyjnych i wydawania decyzji. Wszyscy funkcjonariusze prowadzący postępowania oraz podpisujący decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu posiadali imienne upoważnienie komendanta placówki.

Pozytywnie z uchybieniami oceniono rzetelność działania podmiotu w zakresie realizacji zadań, o których mowa w przedmiocie kontroli. Funkcjonariusze popełnili błędy, które miały charakter powtarzalny. Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika Grupy ds. Cudzoziemców pomyłki spowodowane były: *„(...)przeoczeniem funkcjonariusza dokonującego zapoznania z aktami cudzoziemca (...)” oraz „(...)osoby uczestniczące w zatrzymaniu nie dokonały przedmiotowych korekt z powodu przeoczenia, pośpiechu i przemęczenia funkcjonariuszy po służbie nocnej(...)”, jak również „(...) odręcznie wpisana data ustawy (bez nazwy) na stronie 3 decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu wynika z nieopatrzego wykasowania wcześniej zapisanego fragmentu tekstu, co wynika z nieuwagi funkcjonariusza(...)”, funkcjonariuszy prowadzących czynności służbowe. Jednakże odstępstwa od stanu pożądanego miały charakter wyłącznie formalny i nie spowodowały negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonania zadania.*

Nadzór służbowy oceniono pozytywnie z uchybieniami kierując się tym, że w obszarze realizacji zadań w zakresie prawidłowości wszczęcia i prowadzenia postępowań administracyjnych oraz wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu stwierdzono uchybienia, które nie zostały ujawnione i wyeliminowane w procesie sprawowania nadzoru.

Dokonane ustalenia wynikały z analizy materiałów źródłowych obejmujących teczkę akt cudzoziemców z przeprowadzonych postępowań administracyjnych w sprawach o zobowiązanie cudzoziemca do powrotu, dokumentów zgromadzonych w związku z realizacją art. 314 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, weryfikacji innych dokumentów przedstawionych do kontroli, zebranych w toku czynności pisemnych wyjaśnień, przyjętych w programie kontroli mierników oraz ocen cząstkowych.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1. Rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne stosowane w PSG w Sejnach w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych w temacie objętym kontrolą.

W okresie objętym kontrolą w PSG w Sejnach obowiązywał wewnętrzny podział zadań z dnia 2 listopada 2015 r. zatwierdzony przez Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w Białymstoku. Analiza przedmiotowego dokumentu została oparta na porównaniu jego zapisów ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień: Komendanta Placówki Straży Granicznej w Sejnach, Kierownika Grupy ds. Cudzoziemców, kierownika Zespołu ds. Migracji oraz funkcjonariuszy

wykonujących czynności w postępowaniach administracyjnych z Zespołu ds. Migracji – aktualnych w okresie objętych kontrolą.

W ww. dokumencie dla Zespołu ds. Migracji w Grupie ds. Cudzoziemców przypisano następujące zadania:

- zobowiązanie cudzoziemca do powrotu;
- prowadzenie, na wniosek cudzoziemca, postępowań administracyjnych w sprawie przedłużeń terminu dobrowolnego powrotu określonego w wydanej mu decyzji o zobowiązaniu do powrotu;
- prowadzenie, na wniosek cudzoziemca postępowań administracyjnych w sprawie cofnięcia orzeczonego w decyzji o zobowiązaniu go do powrotu zakazu ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen;
- prowadzenie postępowań w sprawie udzielenia i cofnięcia cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych oraz zgody na pobyt tolerowany;
- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie cofnięcia i unieważnienia wizy Schengen lub wizy krajowej w przypadku i na zasadach określonych w przepisach unijnych i krajowych.

Powyższe zadania znalazły odzwierciedlenie w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy realizujących przedmiotowe czynności.

Podczas dokonywania analizy szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień stwierdzono niżej wymienione uchybienia:

- w dniu 2 listopada 2018 r. zastępca komendanta placówki zapoznał ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień kierownika Grupy ds. Cudzoziemców¹. Tego dnia ww. nie było na służbie. Nie można zapoznać funkcjonariusza z dokumentem podczas jego nieobecności w służbie. Pierwszym dniem służby kierownika Grupy ds. Cudzoziemców - od momentu mianowania na stanowisko – był 8 listopad 2018 r. Zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 czerwca 2002 r. w sprawie właściwości organów i jednostek organizacyjnych Straży Granicznej w sprawach wynikających ze stosunku służbowego funkcjonariuszy Straży Granicznej oraz trybu postępowania w tych sprawach (z zakresem obowiązków i uprawnień na zajmowanym stanowisku służbowym funkcjonariusza zapoznaje bezpośredni przełożony, przed objęciem przez funkcjonariusza obowiązków służbowych);
- w dniu 16 sierpnia 2018 r. kierownik Zespołu ds. Migracji zapoznał ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień starszego kontrolera Zespołu ds. Migracji Grupy ds. Cudzoziemców². Funkcjonariusz zapoznał się i przyjął do realizacji przedmiotowy zakres 27 sierpnia 2018 r. (w pierwszym dniu służby po długotrwałej nieobecności). Data zapoznania funkcjonariusza ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień powinna być tożsama z datą przyjęcia do realizacji danych zadań na stanowisku;

¹ akta kontroli str. 712- 716

² akta kontroli str. 752 - 755

- osoby zastępujące nie zapoznały się ze szczegółowymi zakresami obowiązków i uprawnień osób zastępowanych³;

- z informacji przesłanej przez kierownika Grupy ds. Cudzoziemców w dniu 26 lipca 2019 r. wynika, iż szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień dla poszczególnych funkcjonariuszy Zespołu ds. migracji Grupy ds. Cudzoziemców zostały opracowane przez bezpośredniego przełożonego lub kierownika Grupy ds. Cudzoziemców. Uprawnienie do opracowania szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień wynika z decyzji Nr 76/D/14 Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie określenia szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień dla kierowniczych i samodzielnych stanowisk w oddziale⁴. W § 4 decyzji, Komendant Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej upoważnia komendantów placówek Straży Granicznej do ustalenia wewnętrznego podziału zadań i określenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień dla poszczególnych stanowisk służbowych⁵. W związku z powyższym, kierownik Grupy ds. Cudzoziemców oraz kierownik Zespołu ds. Migracji nie mieli uprawnień do opracowywania szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszom Zespołu ds. Migracji.

W przypadku zastępowania osób, ██████████ w dniu 12 maja 2018 r. napisał oświadczenie, stwierdzające, iż jest świadomy odpowiedzialności za wykonywanie czynności w zakresie kierowania i koordynowania działaniami Grupy ds. Cudzoziemców związanych z zastępowaniem kierownika Grupy ds. Cudzoziemców w przypadku jego nieobecności. Przedmiotowy dokument nie zawierał informacji odnośnie zapoznania się ww. funkcjonariusza ze szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień kierownika Grupy ds. Cudzoziemców. Identyczna sytuacja miała miejsce w przypadku zastępowania kierownika Zespołu ds. Migracji przez ██████████ (oświadczenie z dnia 4 czerwca 2014 r.).

Powyższe potraktowano jako uchybienia formalne, bowiem odstępstwo od stanu pożądanego miało charakter wyłącznie formalny i nie spowodowało następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonania zadania.

Szczegółowe uprawnienia w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych ujęte zostały między innymi w art. 310, 314, 316, 320, 323 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2094 z późn. zm.)⁶. Zgodnie z ww. artykułami organ prowadzi postępowanie w sprawie zobowiązania cudzoziemca do opuszczenia terytorium RP oraz wydaje decyzję w powyższym zakresie. Dodatkowo w przedmiotowych przepisach określono obowiązki, jakie organ musi wykonać przed wydaniem decyzji (art. 304) oraz po jej wydaniu (art. 323). W związku z powyższym organ (Komendant Placówki Straży Granicznej w Sejnach), na podstawie art. 268a ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r.

³ akta kontroli str. 707 - 731

⁴ zwana dalej decyzją

⁵ akta kontroli str. 820 - 822

⁶ zwana dalej ustawą z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach

poz. 2096 z późn. zm.)⁷ upoważnił wszystkich funkcjonariuszy Zespołu ds. Migracji Grupy ds. Cudzoziemców do załatwienia spraw w jego imieniu.

Upoważnienia do prowadzenia postępowań administracyjnych były wydawane prawidłowo. Przedmiotowe dokumenty były aktualne i podpisane przez poszczególnych funkcjonariuszy.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

2. Prawidłowość wszczęcia i prowadzenia postępowań administracyjnych oraz wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

W okresie objętym kontrolą, funkcjonariusze Placówki Straży Granicznej w Sejnach wydali dwadzieścia sześć decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu oraz dziesięć pouczeń o obowiązku niezwłocznego wyjazdu na terytorium państwa, w którym cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt lub inne zezwolenie uprawniające go do pobytu.

Zgodnie z przyjętymi założeniami dokonano analizy 100% dokumentacji zgromadzonej w wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych i wydania decyzji w przedmiocie zobowiązania cudzoziemca do opuszczenia terytorium RP (dwadzieścia sześć decyzji) oraz 100% dokumentacji zgromadzonej w związku z wydaniem dziesięciu pouczeń o obowiązku niezwłocznego wyjazdu na terytorium państwa, w którym cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt lub inne zezwolenie uprawniające go do pobytu⁸.

Analiza przedstawionych do kontroli materiałów wykazała, że wszczęcie i prowadzenie postępowań było uzasadnione oraz zgodne z obowiązującymi przepisami. Przed wszczęciem postępowania administracyjnego, zawiadamiano cudzoziemca o jego wszczęciu. W przedmiotowym zawiadomieniu były ujęte informacje o: organie prowadzącym postępowanie, osobie (tj. stronie), wobec której postępowanie zostało wszczęte, przedmiocie postępowania oraz przysługujących stronie prawach i ciążących na niej obowiązkach, określonych w k.p.a. W trakcie prowadzenia postępowania administracyjnego dotyczącego zobowiązania cudzoziemca do powrotu, organ badał okoliczności związane z udzieleniem zgody na pobyt ze względów humanitarnych oraz zgody na pobyt tolerowany. Przed wydaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu zawiadamiano stronę o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Wydane przez organ decyzje zawierały wszystkie składniki określone w art. 107 k.p.a. Ponadto, w decyzji określony był termin dobrowolnego powrotu, który wynosił od 15 do 30 dni, licząc od dnia doręczenia stronie decyzji. W decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu orzekano o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen oraz określano okres tego zakazu, który był zgodny z art. 319 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

⁷ zwana dalej k.p.a.

⁸ zwanych dalej pouczeniami o obowiązku niezwłocznego wyjazdu

Niemniej jednak, w procesie dokumentowania poszczególnych czynności związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych stwierdzono następujące uchybienia:

- w dwóch postępowaniach (na dwadzieścia sześć skontrolowanych) - w protokole zapoznania strony z aktami postępowania administracyjnego - przed wydaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu - nie wyszczególniono kart (od ... do ...), z którymi zapoznana została strona⁹. Z pisma z dnia 7 sierpnia 2019 r. przesłanego przez kierownika Grupy ds. Cudzoziemców wynika, iż przedmiotowy błąd powstał z „*przeoczenia funkcjonariusza dokonującego zapoznania z aktami cudzoziemca*”. Powyższe jest błędem o charakterze formalnym, który nie miał wpływu na uzasadnienie wydanej decyzji administracyjnej;

- w dwudziestu (na dwadzieścia sześć skontrolowanych) postępowaniach w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu stwierdzono brak oświadczenia cudzoziemca, odnośnie otrzymania pouczenia, w języku zrozumiałym, o możliwości złożenia wniosku o ochronę międzynarodową (art. 304 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – organ poucza)¹⁰. Z pisma z dnia 7 sierpnia 2019 r. przesłanego przez kierownika Grupy ds. Cudzoziemców wynika, że ww. błędy powstały „*z nieuwagi osoby sporządzającej oświadczenia, jednakże kwestia ta została poruszona w trakcie postępowania administracyjnego*”. Powyższe jest błędem o charakterze formalnym, jednakże występującym w znacznej ilości przedmiotowych postępowań;

- w dwudziestu (na dwadzieścia sześć skontrolowanych) oświadczeniach o otrzymaniu pouczeń o zasadach i trybie postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu¹¹ stwierdzono brak imienia i nazwiska osoby przyjmującej przedmiotowy dokument oraz brak oznaczenia placówki realizującej czynności służbowe¹². Kierownik Grupy ds. Cudzoziemców poinformował, iż „*Funkcjonariuszka odczytująca oświadczenie była jednocześnie osobą, które dane, oświadczenie otrzymała. W otrzymanych wzorach oświadczeń z POSG i KGSG nie było zawartej informacji dotyczącej adresata oświadczeń*”. Jednakże z dokumentacji przedstawionej do kontroli wynika, iż funkcjonariusze prowadzący postępowania administracyjne w lewym górnym rogu wstawiali pieczęć nagłówkową Placówki Straży Granicznej w Sejnach, natomiast w prawym górnym rogu miejscowość i datę sporządzenia dokumentu¹³. Natomiast pod treścią oświadczenia, po lewej stronie znajdowały się dane osobowe osoby przyjmującej oświadczenie. Powyższe jest błędem o charakterze formalnym, jednakże występującym w znacznej ilości przedmiotowych postępowań;

- w dziewiętnastu (z dwudziestu sześciu skontrolowanych) oświadczeniach dotyczących zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, dołączonych do postępowań administracyjnych w sprawie zobowiązania do powrotu, nie zawarto skutków prawnych zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania oraz nazwy organu do którego były adresowane¹⁴. Przedmiotowe informacje zawarte są we wzorze oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania od wydanej decyzji o zobowiązaniu do powrotu, zamieszczonym w dniu 1 czerwca 2017 r. przez Wydział

⁹ akta kontroli str. 72,96

¹⁰ akta kontroli str. 121, 278, 305, 387, 402, 423, 448, 473, 494, 506, 526, 540, 551, 561, 572, 582, 593, 603, 613, 623

¹¹ akta kontroli str. 121,278, 305, 387,402, 423, 448, 473, 494, 506, 526, 540, 551, 561, 572, 582, 593, 603, 613, 623

¹² akta kontroli str. 121,278,305, 387,402, 423, 448, 473, 494, 506, 526, 540, 551, 561, 572, 582, 593, 603, 613, 623

¹³ akta kontroli str. 95

¹⁴ akta kontroli str. 131, 287, 314, 388, 406, 427, 452, 477, 495, 507, 541, 552, 562, 573, 583, 594, 604, 614, 624

ds. Cudzoziemców, na stronie intranetowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku. Ostatnie zdanie z opublikowanego wzoru oświadczenia, oprócz skutków zrzeczenia się prawa do odwołania wskazuje również organ, do którego przedmiotowe oświadczenie jest adresowane¹⁵. Powyższe jest błędem o charakterze formalnym, jednakże występującym w znacznej ilości przedmiotowych postępowań;

- na dwóch decyzjach o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu (z dwudziestu sześciu skontrolowanych), brakuje daty doręczenia jej cudzoziemcowi¹⁶. Od przedmiotowej daty rozpoczyna się bieg terminu zobowiązujący cudzoziemca do powrotu oraz termin do wniesienia odwołania lub zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania. Ze względu na opuszczenie przez cudzoziemców terytorium RP zgodnie z terminem wskazanym w decyzji administracyjnej oraz brakiem odwołania od przedmiotowej decyzji, powyższe uznano jako błąd formalny, nie mający wpływu na ważność decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;

- w dwóch decyzjach o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu (z dwudziestu sześciu skontrolowanych), na stronie 3, stwierdzono odręcznie dopisany miesiąc i rok ustawy (bez nazwy)¹⁷. Powyższe jest błędem o charakterze formalnym, który nie miał wpływu na uzasadnienie przedmiotowych decyzji.

Powyższe potraktowano jako uchybienia, bowiem odstępstwo od stanu pożądanego miało charakter wyłącznie formalny i nie spowodowało następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonania zadania.

Analiza dokumentacji zgromadzonej w związku pouczeniem cudzoziemca posiadającego zezwolenie pobytowe lub inne zezwolenie uprawniające go do pobytu, udzielone przez inne państwo obszaru Schengen o obowiązku niezwłocznego wyjazdu na terytorium tego państwa potwierdziła, iż funkcjonariusze, w formie pisemnej, pouczali cudzoziemca w języku dla niego zrozumiałym o ww. obowiązku. Funkcjonariusze rejestrowali przedmiotowe pouczenia w systemie informatycznym Pobyt 2, jednakże stwierdzono, iż:

- w siedmiu sprawach¹⁸ (na dziesięć skontrolowanych), w dokumentacji przedstawionej do kontroli, brak było pisemnego odzwierciedlenia dokonania zarejestrowania w systemie informatycznym Pobyt 2 pouczenia o obowiązku niezwłocznego wyjazdu, - w trzech sprawach¹⁹ (na dziesięć skontrolowanych) w dokumentacji dokonano pisemnego odzwierciedlenia zarejestrowania w systemie informatycznym Pobyt 2 pouczenia o obowiązku niezwłocznego wyjazdu, jednakże nie zawierały one pełnych danych określonych w piśmie z dnia 12.12.2014 r. Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku.

Kierownik Grupy ds. Cudzoziemców w piśmie z dnia 11 września 2019 r. wyjaśnił brak adnotacji o dokonaniu rejestracji na dokumentacji związanej z wydaniem cudzoziemcowi pouczeń o obowiązku niezwłocznego wyjazdu do innego państwa członkowskiego w następujący sposób: „*pouczenia z art. 314 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach nie przyjmują formy postępowań administracyjnych w związku z powyższym nie zawierano przedmiotowych adnotacji*”. Jednakże

¹⁵ akta kontroli str. 83, 105, 161

¹⁶ akta kontroli str. 154 – 160, 180 - 187

¹⁷ akta kontroli str. 156, 182

¹⁸ akta kontroli str. 317 – 327, 328 – 343, 344 – 349, 641 – 647, 648 – 650, 651 – 654, 655 – 659,

¹⁹ akta kontroli str. 629, 633, 637

polecenie Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku z dnia 12 grudnia 2014 r. brzmi następująco: „*zamieszczać na znajdujących się w aktach sprawy dokumentach, które ewidencjonuje się w systemie Pobyt 2 adnotacji o dokonaniu ich rejestracji. Adnotacja ma zawierać nr osoby, nr systemowy wniosku oraz imię i nazwisko funkcjonariusza dokonującego tej czynności*”. Przedmiotowe polecenie nie odnosi się tylko do postępowań administracyjnych (podobnie jak pozostałe) tylko do całości prowadzonej przez funkcjonariuszy dokumentacji. Należy dodać, iż w trzech sprawach dotyczących pouczenia cudzoziemca o obowiązku niezwłocznego wyjazdu, funkcjonariusze odnotowali w dokumentacji fakt rejestracji w systemie Pobyt 2.

Powyższe potraktowano jako uchybienie, które było powtarzalne i występowało w znacznej ilości, jednakże nie spowodowało następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonania zadania.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

3. W zakresie nadzoru służbowego sprawowanego nad realizacją prowadzonych czynności administracyjnych w przedmiocie zobowiązania cudzoziemca do powrotu.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Wewnętrzny Podział Zadań Placówki Straży Granicznej w Sejnach z dnia 2 listopada 2015 r. zatwierdzony przez Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej płk. SG Andrzeja Rytwińskiego²⁰. Z powyższego dokumentu wynika, że nadzór nad prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi prowadził komendant placówki, zastępca komendanta placówki, kierownik Grupy ds. Cudzoziemców oraz kierownik Zespołu ds. Migracji. Szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień były zgodne z zakresem zadań ustalonym w wewnętrznym podziale zadań placówki.

Osoby funkcyjne zapoznawały się z dokumentacją sporządzaną w związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi poddanymi przedmiotowej kontroli. Ustalono, że nadzór służbowy, upoważnieni funkcjonariusze placówki sprawowali poprzez bieżącą analizę sporządzonej dokumentacji. Fakt wykonania powyższych czynności przez kadrę kierowniczą placówki potwierdzony był w kartach kontrolnych znajdujących się w aktach postępowania. Na podstawie wpisów do kart kontrolnych stwierdzono, że w Placówce Straży Granicznej w Sejnach z dokumentami zapoznawali się: Komendant placówki, Zastępca Komendanta, Kierownik Grupy ds. Cudzoziemców oraz Kierownik Zespołu ds. Migracji Grupy ds. Cudzoziemców.

Należy podkreślić, iż osoby funkcyjne zapoznawały się z dokumentacją sporządzoną w związku z wydaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Jednakże sprawowany nadzór nad realizacją zadań przez poszczególnych funkcjonariuszy nie był wystarczający, bowiem nie pozwolił na wyeliminowanie stwierdzonych w toku kontroli uchybień.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

²⁰ zwany dalej wewnętrznym podziałem zadań placówki

IV. Wnioski/zalecenia.

1. Dokonać sprawdzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień pod kątem opracowania ich przez osobę do tego upoważnioną.
2. Zapoznać osoby zastępujące ze szczegółowymi zakresami obowiązków i uprawnień osób zastępowanych.
3. Zapoznawać funkcjonariuszy ze szczegółowymi zakresami obowiązków i uprawnień w pierwszym dniu pełnienia przez nich służby na danym stanowisku służbowym.
4. Ujednoczyć wzór pouczenia cudzoziemca o możliwości złożenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej.
5. Stosować oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania od wydanej decyzji o zobowiązaniu do powrotu, zgodnie ze wzorem opracowanym przez Wydział ds. Cudzoziemców Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku.
6. Podczas odpraw służbowych/szkoleń z funkcjonariuszami prowadzącymi postępowania administracyjne, zwracać uwagę na uchybienia występujące w dokumentacji służbowej, celem wyeliminowania ich w przyszłości.

V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do 31 grudnia 2019 r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku.

VI. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika jednostki kontrolowanej.

gen bryg. SG Grzegorz BIZIUK

/podpisano elektronicznie certyfikatem PKI SG/

Wykonano w 2 egz.

Egz. nr 1 – Komendant Placówki Straży Granicznej w Sejnach – EZD,

Egz. nr 2 – ad acta.

Wykonał/Sporządził: zespół kontrolny

Dnia 05.11.2019 r.